

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΣΤΑΘΕΡΩΝ/ΠΑΓΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΑΡΘΡΟ 29 ΤΟΥ Ν. 4772/2021 – 9 ΣΗΜΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ - ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κωνσταντίνος Ιωαν. Νιφορόπουλος

Ορκωτός ελεγκτής λογιστής - BDO

Επιστημονικός Συνεργάτης Taxheaven

Εισαγωγή

Στο άρθρο 29 «Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης επιχειρήσεων

με τη μορφή επιδότησης παγίων δαπανών», του 4772/2021 «Διενέργεια Γενικών Απογραφών έτους 2021 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, επείγουσες δημοσιονομικές και φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις», αναφέρονται τα εξής :

«1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να χορηγείται ενίσχυση, με τη μορφή της «επιδότησης παγίων δαπανών» στο πλαίσιο της στήριξης για μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες επιχειρήσεων.

2. Η ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία C(2020) 1863 της 19ης Μαρτίου 2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19» και ειδικότερα το τμήμα 3.12 αυτής, και κατόπιν έγκρισης σχετικού καθεστώτος ενίσχυσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται η μορφή της ενίσχυσης, οι δικαιούχοι, το μέσο, το ύψος, η μεθοδολογία προσδιορισμού και η ένταση της ενίσχυσης, ο προσδιορισμός των επιλέξιμων παγίων δαπανών, η επιλέξιμη περίοδος πραγματοποίησης των μη καλυπτόμενων παγίων δαπανών, οι προϋποθέσεις χορήγησής της, η διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης, τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά, η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, ο μηχανισμός διασφάλισης μη υπέρβασης της μέγιστης έντασης ενίσχυσης και κάθε άλλο συναφές ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Η ενίσχυση με τη μορφή της «επιδότησης παγίων δαπανών» είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.»

Ανάλυση

1) Δικαιούχοι

Το νέο μέτρο που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να υποστηρίξουν εταιρείες που αντιμετωπίζουν μείωση του κύκλου εργασιών κατά τη διάρκεια μιας περιόδου που θα προσδιοριστεί τουλάχιστον 30% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2019 λόγω της επιδημίας COVID-19. (1)

Η περίοδος αναφοράς είναι μια περίοδος το 2019 ανεξάρτητα από το αν η επιλέξιμη περίοδος είναι το 2020 ή το 2021. (1)

Ενδέχεται να μην χορηγείται ενίσχυση σε επιχειρήσεις που ήταν ήδη προβληματικές στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Κατά παρέκκλιση από τα ανωτέρω, μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση σε πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις που ήταν ήδη σε δυσκολία στις 31 Δεκεμβρίου 2019, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπόκεινται σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου και ότι δεν έχουν λάβει βοήθεια διάσωσης ή ενίσχυση αναδιάρθρωσης. (1)

Δικαιούχοι της ενίσχυσης θα είναι, κυρίως, επιχειρήσεις που:

- ⇒ ανήκουν στους άμεσα πληττόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας,
- ⇒ παρουσιάζουν μείωση τζίρου κατά τουλάχιστον 30% το 2020 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, όπως μέχρι σήμερα καταγράφεται στα ευρωπαϊκά κείμενα,
- ⇒ καταγράφουν σημαντική ζημιά κατά το προηγούμενο έτος – σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσωρινό Πλαίσιο – λαμβάνοντας υπόψη και τη στήριξη που έχουν λάβει μέχρι τώρα [σ.σ: Σημαίνει ότι μπορεί να έχουν την απαιτούμενη πτώση του τζίρου, αλλά δεν έχουν το απαιτούμενο ύψος ζημιών], και
- ⇒ απασχολούν εργαζόμενους. (2)

Παράλληλα, αξιοποιώντας την ευχέρεια που δίνεται και από άλλα καθεστάτα ενίσχυσης, εξετάζεται η δυνατότητα πιο στοχευμένων συνδυασμών των παραπάνω παραμέτρων, ώστε η περίμετρος της ενίσχυσης να περιλαμβάνει και περιπτώσεις επιχειρήσεων με ιδιαιτερότητες ως προς την αποτύπωση του προβλήματος στον κύκλο εργασιών τους ή στα αποτελέσματα χρήσης. (2)

2) Χρόνος χορήγησης της ενίσχυσης και «επιλέξιμη περίοδος»

Η ενίσχυση χορηγείται το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2021 και καλύπτει τα ακάλυπτα πάγια έξοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Μαρτίου 2020 και 30 Ιουνίου 2021 (*) (1)

(*) Παράταση της εφαρμογής του Προσωρινού Πλαισίου έως το τέλος του 2021, από τον Ιούνιο του 2021 που είχε καθοριστεί με πρόσφατη τροποποίηση (2)

Με την αναμενόμενη Κ.Υ.Α θα επιλεγθούν οι περίοδοι (προφανώς η πρώτη θα είναι από 1/3/2020 έως 31/12/2020).

3) Περιεχόμενο και τρόπος υπολογισμού της ενίσχυσης

Πρόκειται για τη δυνατότητα συνεισφοράς των κρατών στις μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες επιχειρήσεων των οποίων η επιχειρηματική δραστηριότητα ανεστάλη ή μειώθηκε ως αποτέλεσμα της πανδημίας. (1)

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν τη συνεισφορά στο ακάλυπτο πάγιο κόστος των επιχειρήσεων για τις οποίες η επιδημία COVID-19 είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή ή τη μείωση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. (1)

Οι ακάλυπτες πάγιες δαπάνες είναι οι πάγιες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου που δεν καλύπτονται από

την εισφορά κέρδους (δηλαδή έσοδα μείον μεταβλητές δαπάνες) κατά την ίδια περίοδο και οι οποίες δεν καλύπτονται από άλλες πηγές, όπως ασφάλιση, μέτρα προσωρινής ενίσχυσης ή υποστήριξη από άλλες πηγές. (1)

Δηλαδή, οι ζημίες επιχειρήσεων από τις καταστάσεις κερδών και ζημιών κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου θεωρούνται ότι αποτελούν ακάλυπτα πάγια έξοδα. (1)

Η ενίσχυση βάσει αυτού του μέτρου μπορεί να χορηγηθεί βάσει προβλεπόμενων ζημιών, ενώ το τελικό ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται μετά την πραγματοποίηση των ζημιών βάσει ελεγμένων λογαριασμών ή, με κατάλληλη αιτιολόγηση που παρέχεται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή (για παράδειγμα σύνδεση με τα χαρακτηριστικά ή το μέγεθος ορισμένων τύπων επιχειρήσεων) βάσει φορολογικών λογαριασμών. Κάθε πληρωμή που υπερβαίνει το τελικό ποσό της ενίσχυσης ανακτάται (1)

4) Ύψος της ενίσχυσης (σε ποσοστό και σε απόλυτο ποσό)

α) Σε ποσοστό επί των «ακάλυπτων σταθερών δαπανών»

Η ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 70% των ακάλυπτων σταθερών δαπανών, εκτός από πολύ μικρές και μικρές εταιρείες, όπου η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 90% των ακάλυπτων σταθερών δαπανών (1)

β) Σε απόλυτο ποσό

- Αύξηση του ορίου των ενισχύσεων, στη βάση του οποίου προβλέπεται ότι το κράτος μπορεί να συνεισφέρει στην κάλυψη μέρους των πάγιων δαπανών των επιχειρήσεων που δεν καλύπτονται από τα έσοδά τους, από τα 3 εκατ. ευρώ, που είχε καθοριστεί με πρόσφατη τροποποίηση στα 10 εκατ. ευρώ. (2)

↳ Επισήμανση

Η ενίσχυση βάσει αυτού του μέτρου δεν αθροίζεται με άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (1)

5) « Σταθερό Κόστος » « Μεταβλητό Κόστος » και « Ζημίες απομείωσης»

Για τους σκοπούς αυτού του σημείου, το κόστος αναφέρεται σε σταθερό και μεταβλητό κόστος: το πρώτο πραγματοποιείται ανεξάρτητα από το επίπεδο παραγωγής, ενώ το δεύτερο πραγματοποιείται ανάλογα με το επίπεδο παραγωγής.

Οι εφάπαξ ζημίες απομείωσης δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των ζημιών βάσει αυτής της πρόβλεψης. (1)

Ορισμοί σχετικά με την διάκριση του «Κόστους»

« 3. Το κόστος παραγωγής προϊόντος ή υπηρεσίας προσδιορίζεται με μία από τις γενικά αποδεκτές μεθόδους κοστολόγησης και περιλαμβάνει: α) Το κόστος πρώτων υλών, αναλώσιμων υλικών, εργασίας και άλλο κόστος που σχετίζεται άμεσα με το εν λόγω στοιχείο και β) μία εύλογη αναλογία σταθερών και μεταβλητών εξόδων που σχετίζονται έμμεσα με το εν λόγω στοιχείο, στο βαθμό που τα έξοδα αυτά αναφέρονται στην περίοδο παραγωγής. Τα κόστη διανομής και

διοίκησης δεν επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής. ». (ν. 4308/2014, Ε.Λ.Π – Άρθρο 20)

Κόστος παραγωγής (Production cost) (*): Το κόστος που αποδίδεται σε αγαθά ή υπηρεσίες που παράγει ή προσφέρει η οντότητα. (ν. 4308/2014, Ε.Λ.Π – Ορισμοί)

Λειτουργικές δραστηριότητες (operating activities): Οι κύριες δραστηριότητες που παράγουν έσοδα και άλλες δραστηριότητες που δεν κατατάσσονται στις επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες. (ν. 4308/2014, Ε.Λ.Π – Ορισμοί)

Οι κύριες λειτουργίες σε μια Επιχείρηση είναι : «Παραγωγή», «Διοίκηση» και «Διάθεση».

Η υπό έκδοση Κ.Υ.Α θα πρέπει να περιγράψει με σαφήνεια :

Την έννοια « Σταθερό Κόστος » « Μεταβλητό Κόστος » και « Ζημίες απομείωσης», για τις ανάγκες καθορισμού του ύψους της «ενίσχυσης».

Μια «πρώτη θεώρηση»:

Στο σταθερό κόστος, πρέπει να περιλαμβάνονται :

- ☞ Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού (*)
- ☞ Αμοιβές και έξοδα λογιστών
- ☞ Αμοιβές μηχανογραφικής επεξεργασίας
- ☞ Ηλεκτρικό ρεύμα (Όχι Παραγωγής)
- ☞ Δημοτικοί φόροι - τέλη
- ☞ Ενοίκια (*)
- ☞ Ασφάλιστρα
- ☞ Φόροι - Τέλη κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων
- ☞ ΕΝ.Φ.Ι.Α
- ☞ Συνδρομές - Εισφορές

☞ Επισήμανση

(*) Το «Κόστος παραγωγής» εμπεριέχει και « Σταθερό Κόστος ». Γενικά απαιτείται μεγάλη προσοχή στους ανωτέρω διαχωρισμούς του Κόστους και πρέπει να δοθούν ακριβείς Οδηγίες από την Φορολογική Διοίκηση.

«Ζημίες Απομείωσης»

Προφανώς αφορά τις διάφορες «Προβλέψεις», αλλά δεν ξεκαθαρίζει αν περιλαμβάνονται ή όχι οι « Αποσβέσεις».

6) Παράδειγμα υπολογισμού της ενίσχυσης

Με βάση τα ανωτέρω, γενικά το «πλαίσιο υπολογισμού», έχει ως εξής :

[1] Υπολογισμός του ποσού που καλύπτει «σταθερές (πάγιες) δαπάνες»

(+) «Έσοδα» (-) «μεταβλητές δαπάνες» = «Πλεόνασμα»

[αν το ποσό είναι αρνητικό (δηλαδή οι «μεταβλητές δαπάνες», υπερβαίνουν τα «Έσοδα», τότε το ποσό πρέπει να θεωρείται μηδέν (γιατί δεν καλύπτονται «μεταβλητές δαπάνες»)]

[2] Υπολογισμός του ποσού που μπορεί να υπαχθεί στην επιδότηση «ακάλυπτες σταθερές δαπάνες»

(+) «Πλεόνασμα» (+) Ποσά που καλύπτονται από άλλες πηγές, (ασφάλιση και μέτρα προσωρινής ενίσχυσης) (-) «Σταθερές (πάγιες) δαπάνες» = Υπόλοιπο προς επιδότηση.

((α) αν το «Υπόλοιπο» είναι Θετικό, η επιχείρηση δεν δικαιούται επιδότηση, (β) αν είναι Αρνητικό (δηλαδή υπάρχουν « ακάλυπτες σταθερές/πάγιες δαπάνες»), η επιχείρηση δικαιούται επιδότηση]

Δηλαδή (σε γενικές γραμμές) για να υπάρξει ποσό προς «ενίσχυση» πρέπει :

Η Επιχείρηση πρέπει να έχει ζημιές (προ «απομειώσεων») και αυτές οι «Ζημιές», να μην καλύπτονται από άλλες πηγές, όπως ασφάλιση και μέτρα προσωρινής ενίσχυσης (προφανώς εννοούνται τα ποσά που έλαβε η επιχείρηση κατ' αρχήν ως ενίσχυση της ρευστότητας (π.χ. Επιστρεπτέα Προκαταβολή) και δεν μπορεί να μην χαρακτηρίζονται λογιστικά ως Έσοδα)

[3] Ένταση της επιδότησης (ποσοστό που καλύπτει)

Ανέρχεται μέχρι το 70% ή 90% (ανάλογα με το μέγεθος της Επιχείρησης

[4] Ύψος της επιδότησης

Δεν μπορεί να ξεπεράσει το ποσό των 10.000.000 ευρώ (από 3.000.000 ευρώ, που ήταν αρχικά), στο οποίο δεν σωρεύονται οι άλλες ενισχύσεις που έχει λάβει η επιχείρηση, οι οποίες όμως δύναται να συνυπολογιστούν στις ανάγκες κάλυψης κάθε επιχείρησης.

✍️ Επισήμανση

Η υπό έκδοση Κ.Υ.Α είναι αυτή που θα περιγράψει με ακρίβεια :

την μεθοδολογία προσδιορισμού και να προσδιορίζει τις επιλέξιμες πάγιες (σταθερές) δαπάνες,

7) Δεσμεύσεις των Επιχειρήσεων

Επειδή Δικαιούχοι της ενίσχυσης θα είναι μόνο επιχειρήσεις που- απασχολούν εργαζόμενους, προφανώς θα υπάρχει ρήτρα μη απόλυσης (για κάποιο συγκεκριμένο διάστημα). Άλλωστε στην Κ.Υ.Α θα συμμετέχει και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

8) Φύση της «Ενίσχυσης»

«4. Η ενίσχυση με τη μορφή της «επιδότησης παγίων δαπανών» είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.» (παρ. 4, άρθρο 29 του ν. 4772/2021)

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η συγκεκριμένη ενίσχυση θα είναι στοχευμένη ως προς την αξιοποίηση, και θα επιδιωχθεί να μην είναι επιστρεπτά. (2)

9) Χρονοδιάγραμμα για την χορήγηση της «Ενίσχυσης»

α) Έλεγχος «Συμβατότητας» και Έγκριση του Ελληνικού Σχεδίου, για το είδος αυτής της «Ενίσχυσης», από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

β) Έκδοση της σχετικής Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α)

γ) Καταχώρηση από τις Επιχειρήσεις των στοιχείων που θα ορίζει η Κ.Υ.Α, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα mybusinesssupport

δ) Επεξεργασία των στοιχείων και υπολογισμός για κάθε Επιχείρηση του ποσού της δικαιούμενης Ενίσχυσης

.....

Στην παρούσα φάση, οι λεπτομέρειες του συγκεκριμένου μέτρου εντάσσονται σε ένα πλαίσιο τεχνικών συζητήσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι οποίες και θα οδηγήσουν – σε σημαντικό βαθμό – στην οριστικοποίηση των παραμέτρων του νέου μέτρου.(2)

Η υλοποίηση του μέτρου θα πραγματοποιηθεί μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας mybusinesssupport της ΑΑΔΕ.

Προγραμματίζεται εντός Φεβρουαρίου να έχει ολοκληρωθεί το σχετικό θεσμικό πλαίσιο σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε στη συνέχεια οι επιχειρήσεις να κληθούν να καταχωρήσουν τα σχετικά δεδομένα και τις απαραίτητες πληροφορίες για τον υπολογισμό του ποσού των παγίων δαπανών, όπως αυτές θα προσδιοριστούν από το Υπουργείο Οικονομικών. (2)

Επίλογος

Αφενός είναι απαραίτητες οι σχετικές αναγκαίες διευκρινίσεις (κυρίως στην κατηγοριοποίηση του «Κόστους») και αφετέρου απαιτείται σημαντική προσπάθεια υπολογισμού των μεγεθών που απαιτούνται, καθώς δεν καταχωρούνται με αυτή την «κατηγοριοποίηση» στα Λογιστικά Βιβλία (Μια εύλογη αμοιβή του Λογιστή, που θα πρέπει να επεξεργαστεί και να καταχωρήσει τα απαιτούμενα στοιχεία, μπορεί να προβλεφθεί στην υπό έκδοση Κ.Υ.Α) .

Τέλος μια «Δημόσια Διαβούλευση» ή έστω μια «Διαβούλευση» με τους αρμόδιους φορείς των Επιχειρήσεων και των Λογιστών, είναι άκρως απαραίτητη, πριν «ανοίξει» η «Πλατφόρμα».

Να μην χαθούν άλλες εργατώρες εξαιτίας της «έλλειψης εγκαίρων διευκρινήσεων».